

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Præfatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

TRACTATUS IV.
DE
SACRAMENTO
PŒNITENTIÆ,
EXTREMÆ UNCTIONIS,
ET ORDINIS.
PRÆFATIO

*S*icut inquit Trid sess. 14. c. 1. in regeneratis omnibus gratitudo erga Deum esset, ut iustitiam, in Baptismo ipsius benefició & gratiâ susceptam, constanter tuerentur; non fuisset opus aliud ab ipso Baptismo Sacramentum ad peccatorum remissionem esse institutum. Quoniam autem Deus dives in misericordia, cognovit figmentum nostrum, illis etiam vitæ remedium contulit, qui sese postea in peccati servitute, & dæmonis potestatem tradidissent, Sacramentum videlicet Pœnitentiæ; quo lapsis post Baptismum, beneficium mortis Christi applicatur. *De quo ob multiplicem utilitatem, immo necessitatem, exactior nôtitia est habenda, adeoq; à nobis tradenda, tum pro praxi Confessariorum, tum pro intelligentia ac defensione fidei contra Hæreticos, plurimum hâc atate à regulis Christiana fidei circa hoc Sacramentum aberrantes. Ob materia quoque cognationem, visum est huic Tractatui inserere pauca illa, quæ tangunt Sacramentum Extremæ Uctionis: Quod (ut ait Trid. sess. 14. in Procemio doctrinæ de Sacramento Extremæ Uctionis) non modò Pœnitentiæ, sed & totiûs Christianæ vitæ, quæ perpetua Pœnitentia esse debet, consummativum existimatum est à Patribus. Illa denique quæ Sacramentum Ordinis concernunt, neque ob paucitatem dicendorum speciale Tractatum exigunt, pariter huic Tractatui inseremus. Solent autem Doctores fusè hîc tractare pariter de virtute Pœnitentiæ.*

Quam Nonnulli communem seu transcendētalem faciunt cum quavis virtute : Alii verò communiter particularem esse volunt, sive Jusitiae, sive Religionis, aut similis. De quo tamen non est proprius hic locus. Ea denique quæ concernunt Pœnitentiam actualem, seu detestationem peccatorum preparantem sive disponentem ad remissionem eorundem (quæ usu Scripturæ & Patrum nomen Pœnitentiæ sibi vindicavit, nec specialiter ad virtutem moralem Pœnitentiæ spectat) partim in materia de Iustificatione explicata sunt, partim hic agendo de prima parte materiali Sacramenti Pœnitentiæ, scilicet Contritione, explicabimus.

DISPUTATIO PRIMA.

De Institutione & Partibus Sacramenti Pœnitentiæ in Communi.

QUÆSTIO I.

An Pœnitentia sit Sacramentum à Baptismo distinctum, & quando institutum ?

Dico I. Pœnitentia est Sacramentum à Christo institutum, & à Baptismo distinctum. Est contra Novatianos, sic dictos à Novato Episcopo Africano, & corruptore Novatiani presbyteri Romani, qui etsi non penitus negaverint remissionem peccatorum coram Deo, negarunt fore illam dari baptizatis per ministerium Ecclesiæ, atque adeo omnem usum & ritum hujus Sacramenti abstulerunt. Quod etiam fecerunt Calvinista, & passim alii Novatores moderni, quorum calumnias & imposturas detegit Bellarminus l. 1. de Pœnitentia c. 2. & quatuor seq.

Sed Conclusio patet ex cap. Ad abolendam, de Hæreticis, Florentino in Decreto Eugenii, & novissimè ex definitione Tridentini sess. 14. c. 1. & 2. & can. 1. & 2. Probat̃ur eadem veritas potissimum ex Joan. 20. Accipite Spiritum sanctum, quorum remisistis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis retenta sunt. Quibus verbis Christus Apostolis, eorumque successores manifestè tribuit potestatem remittendi peccata. Hæc autem potestas exerceri debuit per signum sensibile: cum exerceatur circa homines sensibiles, & in communitate sensibili; & quia nescio alioquin sciret, an peccata sibi essent remissa. Isti autem signo nihil deest ad rationem Sacramenti, ut patet ex ejus definitione.

Scripturam adeo claram variè torquent Heretici: Sum. Theol. Pars IV.

Hæretici, respondentes passim, ibi tantum Apostolus dari potestatem prædicandi Evangelium, ut per fidem prædicatione conceptam remittantur peccata: vel solum dari potestatem denuntiandi peccata esse remissa. Sed contra apertum tenorem & proprietatem verborum, in quibus expressè continetur potestas peccata remittendi: remissio autem non est nudum ministerium annunciandi Evangelii vel declarandi, sed instar actus judicialis. Unde sic ista verba explicat Ambrosius, Chrysostomus, & semper intellexit Catholica Ecclesia, ut ait, Trid. sup. can. 3. ubi etiam definit ea sic intelligi debere.

Probat̃ur denique ex Patribus. Ambrosius l. 1. de Pœnit. c. 7. ait: In Baptismo utique remissio peccatorum omnium est: quid interest, utrum per pœnitentiam, aut per lavacrum hoc jus (scilicet remittendi peccata) sibi datum sacerdotes vendicent? Vnum in utroque mysterium est. Cyrillus l. 12. in Joan. c. 56. postquam verba Joan. 20. interpretatus esset, docet apertè in fine capituli, Discipulos, scilicet Sacerdotes, per potestatem sibi à Salvatore traditam duobus modis peccata remittere, Primum (inquit) Baptismo, deinde Pœnitentiâ: nam aut homines ad Baptismum inducunt, aut Ecclesiæ filiis pœnitentibus indulgent. Quod autem Hæretici objiciant Cyrillum explicare verba Christi de potestate baptizandi, falsum est: nam in expositione verborum, Baptismi non meminit; sed tantum in fine Capituli, ad explicandam sacerdotum dignitatem numerat duplicem prædictam potestatem: non asserit tamen, quod utraque sit illis ibi tradita; neque id congruit contextui Evangelii. Et quamvis verba illa ad utramque potestatem peccata remittendi extenderet, id solum faceret per quamdam accommodationem, ut ait Wiggers q. 84. art. 1. Hieronymus, tum alibi, tum Epist. ad Heliodorum

Quam videri, sed iniquiter torquent Hæretici.

Idem tradunt Patres.